

Dz. U. 1997 Nr 114 poz. 740

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2025 r.
poz. 532, z 2026 r.
poz. 815.

U S T A W A

z dnia 22 sierpnia 1997 r.

o ochronie osób i mienia**Rozdział 1****Przepisy ogólne**

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) obszary, obiekty i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie;
- 2) zasady tworzenia i funkcjonowania wewnętrznych służb ochrony;
- 3) zasady prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia;
- 4) wymagane kwalifikacje i uprawnienia pracowników ochrony;
- 5) nadzór nad funkcjonowaniem ochrony osób i mienia;
- 6) zasady ochrony transportowanej broni, amunicji, materiałów wybuchowych, uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) kierownik jednostki – osobę lub organ przedsiębiorcy lub innej jednostki organizacyjnej, uprawnionych, zgodnie z przepisami prawa, statutem, umową, do zarządzania nią; za kierownika jednostki uważa się również likwidatora lub syndyka;
- 2) (uchylony)
- 3) obszar podlegający obowiązkowej ochronie – obszar określony przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i wojewodów, wydzielony i odpowiednio oznakowany;
- 3a) transport podlegający obowiązkowej ochronie – transport broni, amunicji, materiałów wybuchowych, uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego, wysyłany z obszarów i obiektów podlegających obowiązkowej ochronie;
- 4) ochrona osób – działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa życia, zdrowia i nietykalności osobistej;
- 5) ochrona mienia – działania zapobiegające przestępstwom i wykroczeniom przeciwko mieniu, a także przeciwdziałające powstawaniu szkody wynikającej

z tych zdarzeń oraz niedopuszczające do wstępu osób nieuprawnionych na teren chroniony;

- 6) pracownik ochrony – osobę wpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, i wykonującą zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, lub osobę wykonującą zadania ochrony, w zakresie niewymagającym wpisu na te listy, na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia;
- 7) specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne – wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, posiadających broń na podstawie świadectwa broni, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2024 r. poz. 485), zwanej dalej „ustawą o broni i amunicji”;
- 8) wewnętrzne służby ochrony – uzbrojone i umundurowane zespoły pracowników przedsiębiorców lub jednostek organizacyjnych, powołane do ich ochrony.

Art. 3. Ochrona osób i mienia realizowana jest w formie:

- 1) bezpośredniej ochrony fizycznej:
 - a) stałej lub doraźnej,
 - b) polegającej na stałym dozorze sygnałów przesyłanych, gromadzonych i przetwarzanych w elektronicznych urządzeniach i systemach alarmowych,
 - c) polegającej na konwojowaniu wartości pieniężnych oraz innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych;
- 2) zabezpieczenia technicznego, polegającego na:
 - a) montażu elektronicznych urządzeń i systemów alarmowych, sygnalizujących zagrożenie chronionych osób i mienia, oraz eksploatacji, konserwacji i naprawach w miejscach ich zainstalowania,
 - b) montażu urządzeń i środków mechanicznego zabezpieczenia oraz ich eksploatacji, konserwacji, naprawach i awaryjnym otwieraniu w miejscach zainstalowania.

Art. 4. 1. Ustawa nie narusza przepisów dotyczących ochrony obszarów, obiektów i urządzeń jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez:

- 1) Ministra Obrony Narodowej,
- 2) ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
- 3) Ministra Sprawiedliwości,
- 4) ministra właściwego do spraw zagranicznych,
- 5) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 6) Szefa Agencji Wywiadu,
- 7) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego

a także przepisów dotyczących ochrony transportu broni, amunicji, materiałów wybuchowych, uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego wykonywanego przez te jednostki.

2. Ustawa nie narusza przepisów dotyczących organizacji i zasad funkcjonowania innych uzbrojonych służb i formacji ochronnych, tworzonych na podstawie odrębnych ustaw.

3. Ustawy nie stosuje się do Straży Marszałkowskiej podległej Marszałkowi Sejmu.

Rozdział 2

Obszary, obiekty, urządzenia i transporty podlegające obowiązkowej ochronie

Art. 5. 1. Obszary, obiekty, urządzenia i transporty ważne dla obronności, interesu gospodarczego państwa, bezpieczeństwa publicznego i innych ważnych interesów państwa podlegają obowiązkowej ochronie przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne lub odpowiednie zabezpieczenie techniczne.

2. Do obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w ust. 1, należą:

- 1) w zakresie obronności państwa w szczególności:
 - a) zakłady produkcji specjalnej oraz zakłady, w których prowadzone są prace naukowo-badawcze lub konstruktorskie w zakresie takiej produkcji,
 - b) zakłady produkujące, remontujące i magazynujące uzbrojenie, urządzenia i sprzęt wojskowy,
 - c) magazyny rezerw strategicznych, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 733 i 815);
- 2) w zakresie ochrony interesu gospodarczego państwa w szczególności:

- a) zakłady mające bezpośredni związek z wydobyciem surowców mineralnych o strategicznym znaczeniu dla państwa,
 - b) porty morskie i lotnicze,
 - c) banki i przedsiębiorstwa wytwarzające, przechowujące bądź transportujące wartości pieniężne w znacznych ilościach;
- 3) w zakresie bezpieczeństwa publicznego w szczególności:
- a) zakłady, obiekty i urządzenia mające istotne znaczenie dla funkcjonowania powiatów lub miast na prawach powiatu, których zniszczenie lub uszkodzenie może stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, w szczególności elektrownie i ciepłownie, ujęcia wody, wodociągi i oczyszczalnie ścieków,
 - b) zakłady stosujące, produkujące lub magazynujące w znacznych ilościach materiały jądrowe, źródła i odpady promieniotwórcze, materiały toksyczne, odurzające, wybuchowe bądź chemiczne o dużej podatności pożarowej lub wybuchowej,
 - c) rurociągi paliwowe, linie energetyczne i telekomunikacyjne, zapory wodne i śluzy oraz inne urządzenia znajdujące się w otwartym terenie, których zniszczenie lub uszkodzenie może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, środowiska albo spowodować poważne straty materialne;
- 4) w zakresie ochrony innych ważnych interesów państwa w szczególności:
- a) zakłady o unikalnej produkcji gospodarczej,
 - b) obiekty i urządzenia telekomunikacyjne, pocztowe oraz telewizyjne i radiowe,
 - c) muzea i inne obiekty, w których zgromadzone są dobra kultury narodowej,
 - d) archiwa państwowe;
- 5) obiekty, urządzenia lub instalacje lub połączone ze sobą funkcjonalnie obiekty, urządzenia lub instalacje ujęte w wykazie, o którym mowa w art. 6r ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 574 i 815).

3. Szczegółowe wykazy obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w ust. 2, sporządzają i na bieżąco aktualizują: Prezes Narodowego Banku Polskiego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, ministrowie, kierownicy urzędów centralnych i wojewodowie w stosunku do podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych oraz Komisja Nadzoru Finansowego w stosunku do podmiotów podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego w rozumieniu

art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 640 i 1069 oraz z 2026 r. poz. 252 i 644). Umieszczenie w wykazie określonego obszaru, obiektu lub urządzenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

3a. Wykazy, o których mowa w ust. 3, są dokumentami niejawnymi.

4. Organy, o których mowa w ust. 3, przekazują wykazy, o których mowa w ust. 3, oraz ich aktualizacje właściwym terytorialnie wojewodom w terminie 14 dni odpowiednio od dnia ich sporządzenia lub aktualizacji.

4a. Starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu informują wojewodę o zakładach, obiektach i urządzeniach, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a, znajdujących się na terenie powiatu.

5. Wojewodowie prowadzą ewidencję obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie, znajdujących się na terenie województwa. Ewidencja jest dokumentem niejawnym.

5a. W wykazie, o którym mowa w ust. 3, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw energii, może zostać ujęta morska farma wiatrowa, o której mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 498 i 1535 oraz z 2026 r. poz. 516). O umieszczeniu w wykazie morskiej farmy wiatrowej minister właściwy do spraw energii informuje wojewodę właściwego terytorialnie ze względu na umiejscowienie Centrum Bezpieczeństwa Morskiego, o którym mowa w art. 25a ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich (Dz. U. z 2024 r. poz. 597 oraz z 2026 r. poz. 815). Wojewoda, o którym mowa w zdaniu drugim, umieszcza morską farmę wiatrową w ewidencji, o której mowa w ust. 5.

5b. Ewidencja, o której mowa w ust. 5, zawiera dane dotyczące w szczególności:

- 1) numeru wpisu;
- 2) nazwy obszaru, obiektu lub urządzenia;
- 3) adresu obszaru, obiektu lub urządzenia;
- 4) nazwy stanowiska kierownika jednostki, która zarządza obszarem, obiektem lub urządzeniem;
- 5) organu, o którym mowa w ust. 3, właściwego w stosunku do obszaru, obiektu lub urządzenia.

6. Wojewoda, w drodze decyzji administracyjnej, może umieścić w ewidencji, o której mowa w ust. 5, znajdujące się na terenie województwa obszary, obiekty

i urządzenia inne niż wpisane do wykazów, o których mowa w ust. 3, lub do wykazu, o którym mowa w art. 6r ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, w tym zakłady, obiekty i urządzenia, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a.

7. Wojewoda po otrzymaniu wykazów lub ich aktualizacji od organów, o których mowa w ust. 3, niezwłocznie aktualizuje ewidencję, o której mowa w ust. 5.

8. Wojewoda, niezwłocznie po umieszczeniu obszaru, obiektu lub urządzenia w ewidencji, o której mowa w ust. 5, informuje o tym kierownika jednostki, który zarządza obszarami, obiektami i urządzeniami umieszczonymi w tej ewidencji, oraz odpowiednio organy, o których mowa w ust. 3, a także właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji oraz właściwego terytorialnie dyrektora delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Art. 5a. Środki ochrony fizycznej oraz zabezpieczenie techniczne wykraczające poza granice obszaru, obiektu lub urządzenia podlegającego obowiązkowej ochronie mogą być stosowane od strony wody w odniesieniu do:

- 1) obiektów, o których mowa w art. 5 ust. 1, będących jednocześnie obiektami portowymi w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich;
- 2) sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125, z 2025 r. poz. 409, 1535 i 1668 oraz z 2026 r. poz. 252);
- 3) kabli i rurociągów układanych i utrzymywanych w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 26 ust. 1 oraz art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 4) morskiej farmy wiatrowej, o której mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych.

Art. 5b. Morska farma wiatrowa, o której mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, może być ochraniana na zasadach określonych w ustawie również poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, na akwenach w polskiej strefie odpowiedzialności Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa zgodnie

z Międzynarodową konwencją o poszukiwaniu i ratownictwie morskim, sporządzoną w Hamburgu dnia 27 kwietnia 1979 r. (Dz. U. z 1988 r. poz. 184 i 185), i w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej.

Art. 6. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz zainteresowanych ministrów lub kierowników urzędów centralnych, może wprowadzić dla jednostek organizacyjnych podległych lub podporządkowanych wnioskującemu organowi albo przez niego nadzorowanych regulaminy ogólnych warunków i trybu wykonywania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 5.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne, uwzględniając konieczność zapewnienia należytego poziomu bezpieczeństwa chronionych wartości pieniężnych.

Art. 7. 1. Kierownik jednostki, który bezpośrednio zarządza obszarami, obiektami i urządzeniami umieszczonymi w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5, albo upoważniona przez niego osoba są obowiązani uzgadniać plan ochrony tych obszarów, obiektów i urządzeń z właściwym terytorialnie komendantem wojewódzkim Policji, a w zakresie zagrożeń o charakterze terrorystycznym, z właściwym terytorialnie dyrektorem delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

1a. Kierownik jednostki, o którym mowa w ust. 1, w terminie najpóźniej 3 dni przed planowaną datą rozpoczęcia transportu podlegającego obowiązkowej ochronie, jest obowiązany uzgadniać z komendantem wojewódzkim Policji, właściwym terytorialnie ze względu na miejsce rozpoczęcia transportu, plan ochrony tego transportu. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Plan ochrony powinien:

- 1) uwzględniać charakter produkcji lub rodzaj działalności jednostki;
- 2) zawierać analizę stanu potencjalnych zagrożeń, w tym zagrożeń o charakterze terrorystycznym, i aktualnego stanu bezpieczeństwa jednostki;
- 3) podawać ocenę aktualnego stanu ochrony jednostki;

- 4) zawierać dane dotyczące specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, a w tym:
 - a) stan etatowy,
 - b) rodzaj oraz ilość uzbrojenia i wyposażenia,
 - c) sposób zabezpieczenia broni i amunicji;
- 5) zawierać dane dotyczące rodzaju zabezpieczeń technicznych;
- 6) zawierać zasady organizacji i wykonywania ochrony jednostki.

3. Komendant wojewódzki Policji przy uzgadnianiu planu ochrony bierze pod uwagę potencjalny stan zagrożenia jednostki oraz wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa.

4. Odmowa uzgodnienia planu ochrony następuje w drodze decyzji administracyjnej.

5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do planu ochrony jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, zwanego dalej „planem ochrony jednostki wojskowej”, na podstawie którego jest organizowana i realizowana ochrona tej jednostki.

Rozdział 3

Wewnętrzne służby ochrony

Art. 8. 1. Wewnętrzne służby ochrony w szczególności:

- 1) zapewniają ochronę mienia w granicach chronionych obszarów i obiektów;
- 2) zapewniają ochronę ważnych urządzeń jednostki, znajdujących się poza granicami chronionych obszarów i obiektów;
- 3) konwojują mienie jednostki;
- 4) wykonują inne zadania wynikające z planu ochrony jednostki.

2. Wewnętrzne służby ochrony, powołane przez przedsiębiorców, mogą wykonywać usługi w zakresie ochrony osób i mienia po uzyskaniu przez nich koncesji, o której mowa w art. 15.

Art. 9. Wewnętrzne służby ochrony podlegają kierownikowi jednostki lub osobie pisemnie przez niego upoważnionej, bezpośrednio podporządkowanej temu kierownikowi.

Art. 9a. 1. Kierownik jednostki wystawia legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej pracownikowi wpisanemu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub legitymację kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego pracownikowi wpisanemu na listę kwalifikowanych

pracowników zabezpieczenia technicznego, którzy wchodzi w skład podległej mu wewnętrznej służby ochrony.

2. Legitymacje, o których mowa w ust. 1, zawierają:

- 1) indywidualny numer zgodny z ewidencją legitymacji, o której mowa w ust. 3;
- 2) aktualne zdjęcie pracownika;
- 3) imię i nazwisko pracownika;
- 4) nazwę, adres i numer telefonu jednostki, w której wewnętrzna służba ochrony sprawuje ochronę;
- 5) pouczenie o ustawowych uprawnieniach przysługujących jej posiadaczowi;
- 6) datę i miejsce wydania oraz imię, nazwisko i podpis kierownika jednostki.

2a. Legitymacje, o których mowa w ust. 1, mogą zawierać pieczęć kierownika jednostki.

3. Kierownik jednostki prowadzi ewidencję legitymacji, o których mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory legitymacji, o których mowa w ust. 1,
 - 2) tryb i warunki ich wydawania, wymiany lub zwrotu,
 - 3) sposób prowadzenia ewidencji legitymacji, o której mowa w ust. 3
- mając na względzie jednolitość stosowanych legitymacji, dokumentacji oraz procedur związanych z ich wydawaniem, wymianą lub zwrotem, a także możliwość odczytania przez osobę zainteresowaną danych zawartych w tych legitymacjach.

Art. 10. 1. Właściwy terytorialnie komendant wojewódzki Policji może, w drodze decyzji administracyjnej, wydać zezwolenie na utworzenie wewnętrznej służby ochrony w jednostce, w skład której nie wchodzi obszary, obiekty i urządzenia umieszczone w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5, na wniosek kierowników tych jednostek, uzasadniony ważnym interesem gospodarczym lub publicznym.

2. Wniosek powinien zawierać informacje, o których mowa w art. 7 ust. 2.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wewnętrznych służb ochrony, działających na terenach jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 11. 1. Zezwolenie na utworzenie wewnętrznej służby ochrony, o którym mowa w art. 10 ust. 1, nie może być wydane, jeżeli:

- 1) plan ochrony nie zawiera informacji, o których mowa w art. 7 ust. 2;

- 2) jednostka wnioskująca nie zapewnia spełnienia warunków wynikających z przepisów wydanych na podstawie ustawy.

2. Komendant wojewódzki Policji, w drodze decyzji administracyjnej, cofa zezwolenie na działalność wewnętrznej służby ochrony, jeżeli:

- 1) kierownik jednostki złoży taki wniosek;
- 2) nie utworzono wewnętrznej służby ochrony w okresie 3 miesięcy od dnia wydania zezwolenia;
- 3) nie usunięto w wyznaczonym terminie stwierdzonych podczas kontroli rażących uchybień lub nieprawidłowości w organizacji wewnętrznej służby ochrony;
- 4) działalność wewnętrznej służby ochrony prowadzona jest niezgodnie z planem ochrony;
- 5) ustały okoliczności, dla których zezwolenie zostało wydane.

3. Od decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje odwołanie do Komendanta Głównego Policji.

Art. 12. (uchylony)

Art. 13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, dla wewnętrznych służb ochrony:

- 1) szczegółowe zasady oraz tryb ich tworzenia;
- 2) strukturę organizacyjną, zakres działania i sposób prowadzenia dokumentacji ochronnej;
- 3) uzbrojenie i wyposażenie;
- 4) umundurowanie i odznaki służbowe oraz sposób tworzenia dla nich nazw.

Art. 14. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, dla wewnętrznych służb ochrony działających na terenach podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych:

- 1) warunki i tryb ich tworzenia;
- 2) strukturę organizacyjną i zakres działania;
- 3) uzbrojenie i wyposażenie;
- 4) warunki zatrudnienia pracowników;
- 5) umundurowanie i odznaki służbowe.

Rozdział 4

Zasady prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia oraz kontrola tej działalności

Art. 15. 1. Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia wymaga uzyskania koncesji, określającej zakres i formy prowadzenia tych usług.

2. Koncesji nie wymaga działalność gospodarcza w zakresie, o którym mowa w art. 3 pkt 2, jeżeli nie dotyczy obszarów, obiektów i urządzeń określonych w art. 5 ust. 5.

Art. 16. 1. Organem koncesyjnym, właściwym do udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany, ograniczenia zakresu działalności gospodarczej lub formy usług oraz cofania koncesji na działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Przed udzieleniem koncesji organ koncesyjny zasięga opinii komendanta wojewódzkiego Policji, właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy, a przed wydaniem decyzji, o których mowa w ust. 1, innych niż udzielenie koncesji, organ koncesyjny może zasięgnąć opinii tego komendanta.

Art. 17. 1. Koncesję wydaje się na wniosek:

- 1) przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on wpisany na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;
- 2) przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna, jeżeli na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego jest wpisana co najmniej jedna osoba będąca współnikiem spółki jawnej lub komandytowej, członkiem organu zarządzającego, prokurentem lub pełnomocnikiem ustanowionym przez przedsiębiorcę do kierowania działalnością określoną w koncesji, a pozostałe osoby uprawnione do reprezentacji przedsiębiorcy nie były karane za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

1a. Do wniosku dołącza się dokumenty w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadzonego tłumaczenia.

2. (uchylony)

3. Wniosek o udzielenie koncesji powinien zawierać:

- 1) firmę przedsiębiorcy, oznaczenie jego siedziby i adresu lub adresu zamieszkania;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) określenie zakresu i form wykonywanej działalności gospodarczej, na którą ma być udzielona koncesja;
- 4) datę rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją;
- 5) adresy miejsc wykonywania działalności gospodarczej objętej wnioskiem, w tym przechowywania dokumentacji, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2 i 3;
- 6) dane przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, osób uprawnionych lub wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentowania przedsiębiorcy, prokurentów oraz pełnomocnika ustanowionego w celu kierowania działalnością określoną w koncesji, zawierające:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) obywatelstwo,
 - d) numer PESEL, o ile został nadany,
 - e) serię i numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz adresy zamieszkania tych osób na pobyt stały i czasowy,
 - f) informację o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;
- 7) informacje o posiadanych koncesjach, zezwoleniach lub wpisach do rejestru działalności regulowanej.

8) (uchylony)

4. (uchylony)

5. Do wniosku o udzielenie koncesji należy dołączyć następujące dokumenty:

- 1) zaświadczenie o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;
- 2) oświadczenie o niekaralności przedsiębiorcy oraz osób, o których mowa w art. 17 ust. 3 pkt 6, obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywateli państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które mogą korzystać ze swobody przedsiębiorczości na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi;

- 3) poświadczone tłumaczenie zaświadczenia o niekaralności przedsiębiorców oraz osób innych niż wymienione w pkt 2.

6. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

7. (uchylony)

8. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku składanego do organu koncesyjnego przez przedsiębiorcę ubiegającego się o udzielenie lub zmianę koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia z uwzględnieniem danych zawartych w ust. 3 oraz informacji o dokumentach wymaganych przy złożeniu wniosku o udzielenie koncesji, mając na względzie ułatwienie przedsiębiorcom czynności związanych ze złożeniem wniosku oraz zapewnienie sprawności postępowania.

Art. 17a. Organ koncesyjny może odmówić udzielenia koncesji lub ograniczyć jej zakres w stosunku do wniosku o udzielenie koncesji albo odmówić zmiany koncesji:

- 1) gdy przedsiębiorca nie spełnia określonych w ustawie warunków wykonywania działalności objętej koncesją;
- 2) ze względu na zagrożenie obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli;
- 3) przedsiębiorcy, któremu w ciągu ostatnich trzech lat cofnięto koncesję na działalność określoną ustawą z przyczyn wymienionych w art. 22 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 3, lub przedsiębiorcę reprezentuje osoba, która była osobą uprawnioną do reprezentowania innego przedsiębiorcy lub była jej pełnomocnikiem ustanowionym do kierowania działalnością określoną w koncesji, a jej działalność spowodowała wydanie decyzji cofającej koncesję temu przedsiębiorcy;
- 4) przedsiębiorcy, którego w ciągu ostatnich trzech lat wykreślono z rejestru działalności regulowanej z powodu złożenia oświadczenia niezgodnego ze stanem faktycznym;
- 5) gdy w stosunku do przedsiębiorcy otwarto likwidację albo ogłoszono upadłość.

Art. 17b. 1. Przedsiębiorca przekazujący podczas postępowania o udzielenie koncesji informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji może zgłosić wniosek, aby informacjom tym była nadana klauzula poufności.

2. Informacjom nadaje się klauzulę poufności, pod warunkiem że przedsiębiorca:

- 1) przekazując informacje, uzasadni swoje żądanie;
- 2) z przekazanych informacji sporządzi streszczenie, które może zostać udostępnione innym uczestnikom postępowania.

3. Informacje, którym nadano klauzulę poufności, nie mogą być udostępniane innym uczestnikom postępowania bez zgody przedsiębiorcy przekazującego informacje.

Art. 17c. 1. Przedsiębiorca, który zamierza podjąć działalność gospodarczą wymagającą uzyskania koncesji, może ubiegać się o przyrzeczenie udzielenia koncesji, zwane dalej „promesą”. W promesie uzależnia się udzielenie koncesji od spełnienia warunków wykonywania działalności gospodarczej wymagającej uzyskania koncesji.

2. W postępowaniu o udzielenie promesy stosuje się przepisy dotyczące udzielenia koncesji.

3. W promesie ustala się okres jej ważności, z tym że nie może on być krótszy niż 6 miesięcy.

4. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie, chyba że:

- 1) uległy zmianie dane zawarte we wniosku o udzielenie promesy;
- 2) wnioskodawca nie spełnił wszystkich warunków określonych w promesie;
- 3) wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 17a pkt 1 i 2.

5. W przypadku śmierci przedsiębiorcy, w okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie właścicielowi przedsiębiorstwa w spadku w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170) albo, jeżeli przedsiębiorca był współnikiem spółki cywilnej, innemu współnikowi tej spółki, jeżeli osoba ta przedłoży pisemną zgodę właścicieli przedsiębiorstwa w spadku na udzielenie jej tej koncesji, chyba że:

- 1) uległy zmianie dane zawarte we wniosku o udzielenie promesy inne niż dane osoby, która złożyła wniosek o udzielenie promesy;

- 2) właściciel przedsiębiorstwa w spadku albo wspólnik spółki cywilnej, który złożył wniosek o udzielenie koncesji, nie spełnił warunków określonych w promesie;
- 3) właściciel przedsiębiorstwa w spadku albo wspólnik spółki cywilnej, który złożył wniosek o udzielenie koncesji, nie spełnił warunków wykonywania działalności objętej koncesją;
- 4) jest to uzasadnione zagrożeniem obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli.

6. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie nabywcy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 45b ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, jeżeli przedłoży on pisemną zgodę przedsiębiorcy, któremu udzielono promesy oraz pozostałych nabywców przedsiębiorstwa, na udzielenie mu tej koncesji, chyba że:

- 1) uległy zmianie dane zawarte we wniosku o udzielenie promesy inne niż dane osoby, która złożyła wniosek o udzielenie promesy;
- 2) nabywca przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o udzielenie koncesji, nie spełnił warunków określonych w promesie;
- 3) nabywca przedsiębiorstwa, który złożył wniosek o udzielenie koncesji, nie spełnił warunków wykonywania działalności objętej koncesją;
- 4) jest to uzasadnione zagrożeniem obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli.

Art. 17d. Za udzielenie koncesji lub jej zmianę oraz za udzielenie promesy pobiera się opłatę skarbową.

Art. 18. 1. Koncesja zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy, oznaczenie jego siedziby i adresu albo adresu zamieszkania;
- 1a) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 2) imiona i nazwiska wspólników lub członków zarządu, prokurentów oraz pełnomocników w razie ich ustanowienia, ze wskazaniem osób wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;

- 3) określenie zakresu działalności gospodarczej i formy usług;
- 4) wskazanie miejsca wykonywania działalności gospodarczej;
- 5) określenie czasu jej ważności;
- 6) określenie obszaru wykonywania działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia oraz datę jej rozpoczęcia.

2. Koncesja może zawierać szczególne warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, określone przez organ, o którym mowa w art. 16.

3. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi koncesyjnemu zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 1a, 2 i 4, w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

Art. 19. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia jest obowiązany:

- 1) powiadomić organ koncesyjny o podjęciu, zawieszeniu i trwałym zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej;
- 2) prowadzić i przechowywać dokumentację dotyczącą:
 - a) pracowników ochrony, w tym umowy o pracę i umowy cywilnoprawne,
 - b) organizacji i wykonywania ochrony przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, w zakresie dobowego wykorzystania stanu osobowego pracowników ochrony, ich wyposażenia i uzbrojenia oraz użytych środków transportu wraz ze szczegółowym opisem wykonywanej ochrony;
- 3) zachowywać formę pisemną umów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej oraz przechowywać zawarte umowy i dotyczącą ich dokumentację;
- 4) przedstawić dokumentację, o której mowa w pkt 2 i 3, na żądanie organu uprawnionego do kontroli;
- 5) spełniać w sposób nieprzerwany warunki, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2, jeżeli koncesję uzyskał przedsiębiorca inny niż osoba fizyczna;
- 6) sprawować nadzór nad wykonywaniem zadań ochrony przez pracowników ochrony;
- 7) weryfikować karalność pracowników ochrony, a w przypadku przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna, dodatkowo osób, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2.

2. W ramach dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, przedsiębiorca prowadzi wykaz pracowników ochrony, który zawiera:

- 1) imię i nazwisko pracownika ochrony;

- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) adres zamieszkania lub pobytu czasowego;
- 4) numer PESEL, a w przypadku jego nienadania osobie posiadającej obywatelstwo innego państwa, serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 5) datę wpisu na listy, o których mowa w art. 28 ust. 1, oraz określenie organu, który dokonał wpisu;
- 6) numer legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni;
- 7) datę zawarcia z pracownikiem ochrony umowy oraz datę jej rozwiązania;
- 8) daty szkoleń i kursów, o których mowa w art. 26 ust. 7 pkt 3–7 i art. 38b ust. 1;
- 9) daty weryfikacji karalności pracowników ochrony.

3. Dokumentację, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, przechowuje się przez okres 5 lat od dnia zakończenia działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, a w przypadku dokumentacji dotyczącej realizacji umowy – od dnia wygaśnięcia umowy.

4. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 5, 6 i 8, zamieszcza się w wykazie pracowników ochrony, w odniesieniu do pracowników ochrony, których one dotyczą.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, formę i sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b i pkt 3, oraz wykazu, o którym mowa w ust. 2, sposób dokonywania poprawek i zakres danych, jakie powinna zawierać dokumentacja, mając na uwadze konieczność zapewnienia właściwej rejestracji zawieranych umów, oraz właściwego zabezpieczenia danych zawartych w rejestrze przed ich utratą, nieuprawnioną zmianą, nieuprawnionym dostępem lub usunięciem.

Art. 20. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia:

- 1) oznacza pracowników ochrony w sposób jednolity, umożliwiający ich identyfikację oraz identyfikację podmiotu zatrudniającego;
- 2) zapewnia noszenie ubioru przez pracowników ochrony, umożliwiającego ich identyfikację oraz identyfikację podmiotu zatrudniającego w przypadku, o którym mowa w art. 40 ust. 1;
- 3) wystawia pracownikowi ochrony legitymację pracownika ochrony fizycznej, legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub legitymację kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego przed dopuszczeniem go do wykonywania zadań związanych z ochroną osób i mienia.

2. Legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej oraz kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego wystawia się wyłącznie pracownikowi ochrony, który jest wpisany na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego.

3. Legitymacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zawierają:

- 1) indywidualny numer, zgodny z prowadzoną przez przedsiębiorcę ewidencją legitymacji, o której mowa w ust. 4;
- 2) aktualne zdjęcie pracownika ochrony;
- 3) imię i nazwisko pracownika ochrony;
- 4) oznaczenie przedsiębiorcy wydającego dokument, firmę przedsiębiorcy, siedzibę i adres, numer telefonu oraz numer koncesji;
- 5) pouczenie o ustawowych uprawnieniach przysługujących jej posiadaczowi;
- 6) datę oraz miejsce wydania, imię i nazwisko oraz podpis wystawiającego legitymację.

3a. Legitymacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zawierać pieczęć podmiotu wystawiającego.

4. Przedsiębiorca prowadzi ewidencję legitymacji, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory legitymacji, o których mowa w ust. 1 pkt 3,
- 2) tryb i warunki ich wydawania, wymiany lub zwrotu,
- 3) sposób prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 4

– mając na względzie jednolitość stosowanych legitymacji, dokumentacji oraz procedur związanych z ich wydawaniem, wymianą lub zwrotem, a także możliwość odczytania przez osobę zainteresowaną danych zawartych w tych legitymacjach.

Art. 21. 1. Ubiory pracowników ochrony zatrudnianych przez przedsiębiorcę powinny posiadać oznaczenia różniące je w sposób widoczny od mundurów pozostających pod szczególną ochroną lub których wzory zostały wprowadzone na podstawie odrębnych przepisów.

2. Identyfikatory i odznaki pracowników ochrony zatrudnianych przez przedsiębiorcę powinny w sposób widoczny różnić się od identyfikatorów i odznak funkcjonariuszy i pracowników służb publicznych.

3. Pracownik ochrony nie może zakrywać twarzy w celu uniemożliwienia lub istotnego utrudnienia jego identyfikacji.

Art. 21a. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia jest obowiązany do spełnienia obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ochroną osób i mienia.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obo-wiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 22. 1. Organ koncesyjny cofa, w drodze decyzji administracyjnej, koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, jeżeli:

- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją;
- 2) przedsiębiorca nie podjął w wyznaczonym terminie działalności objętej koncesją mimo wezwania organu koncesyjnego lub trwale zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.

2. Organ koncesyjny cofa koncesję albo zmienia jej zakres, w przypadku gdy przedsiębiorca:

- 1) w wyznaczonym terminie nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w koncesji lub z przepisami regulującymi działalność gospodarczą objętą koncesją;
- 2) rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, określone przepisami prawa;
- 3) nie zawarł umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 21a ust. 1.

3. Organ koncesyjny może cofnąć koncesję albo zmienić jej zakres ze względu na:

- 1) zagrożenie obronności i bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli albo zagrożenie bezpieczeństwa porządku publicznego;
- 2) niepoinformowanie przez przedsiębiorcę organu koncesyjnego o zmianie danych określonych w koncesji, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, 1a, 2 i 4, w terminie wyznaczonym w art. 18 ust. 3;
- 3) ogłoszenie upadłości lub likwidacji przedsiębiorcy;

- 4) dopuszczenie do wykonywania zadań kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego osoby niewpisanej na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;
- 5) wydanie decyzji o stwierdzeniu niedopuszczalności wykonywania praw z udziałów albo akcji przedsiębiorcy, na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. z 2024 r. poz. 1459).

Art. 22a. 1. Przedsiębiorca ubiegający się o zawarcie umowy na prowadzenie działalności w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w portach lotniczych jest obowiązany:

- 1) przedstawić informację o dotychczasowej działalności, w tym dokumenty finansowe za ostatnie 3 lata oraz za rok, w którym ubiega się on o wykonywanie działalności w zakresie kontroli bezpieczeństwa;
- 2) prowadzić działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia co najmniej przez okres 5 lat;
- 3) przedstawić informację o liczbie zatrudnionych kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;
- 4) przedstawić informację o liczbie zatrudnionych pracowników spełniających wymagania określone w przepisach z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego dla osób wykonujących zadania w zakresie kontroli bezpieczeństwa w ruchu lotniczym;
- 5) przedstawić informację o planowanych szkoleniach osób, które będą wykonywać zadania w zakresie kontroli bezpieczeństwa w ruchu lotniczym, oraz przewidywanym terminie ich zakończenia;
- 6) przedstawić dokumenty potwierdzające posiadanie uprawnień do prowadzenia kontroli bezpieczeństwa w ruchu lotniczym co najmniej przez 10 % liczby pracowników niezbędnych dla prawidłowego wykonywania tej kontroli;
- 7) wskazać deklarowany termin, w którym zostaną zatrudnieni pracownicy spełniający wymagania dotyczące osób dokonujących kontroli bezpieczeństwa w ruchu lotniczym w liczbie niezbędnej do wykonywania zadań;
- 8) przedstawić zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz urzędu skarbowego o niezaleganiu z należnościami z tytułu zobowiązań publicznoprawnych;

- 9) przedstawić oświadczenie, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o posiadaniu środków finansowych albo zdolności kredytowej w wysokości niezbędnej do realizacji zadań w zakresie kosztów przygotowania pracowników do realizacji zadań;
- 10) przedstawić oświadczenie, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, że nie toczy się postępowanie w sprawie o cofnięcie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia;
- 11) udokumentować możliwość spełnienia warunków organizacyjnych niezbędnych dla zapewnienia prawidłowego, niezakłóconego wykonywania kontroli bezpieczeństwa w ruchu lotniczym w zakresie liczby pracowników ochrony posiadających odpowiednie poświadczenia bezpieczeństwa oraz kwalifikacje, którzy mają wykonywać te zadania;
- 12) przedstawić oświadczenie, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o zdolności do samodzielnego wykonywania kontroli bezpieczeństwa w ruchu lotniczym;
- 13) zawrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w portach lotniczych.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 13, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, z uwzględnieniem specyfiki prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w portach lotniczych.

Art. 22b. Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w portach lotniczych jest obowiązany wykonywać tę działalność samodzielnie, bez możliwości powierzania wykonywania czynności z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego w portach lotniczych innym podmiotom.

Art. 23. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może upoważnić Komendanta Głównego Policji do kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia wymagającej koncesji.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Policji może powierzać przeprowadzenie kontroli komendantom wojewódzkim Policji.

Art. 23a. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może upoważnić Komendanta Głównego Straży Granicznej do kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia dotyczących prawidłowości dokonywania kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej w portach lotniczych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej może powierzyć przeprowadzenie kontroli komendantom oddziałów Straży Granicznej.

Art. 23b. 1. Organ koncesyjny do przeprowadzenia kontroli działalności gospodarczej wykonywanej przez przedsiębiorcę w zakresie usług ochrony osób i mienia może powołać na czas trwania kontroli zespół kontrolny, w skład którego mogą wejść przedstawiciele ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Obrony Narodowej, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej lub Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

2. Na wniosek organu koncesyjnego Minister Obrony Narodowej, Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej lub Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego delegują do prac w zespole kontrolnym funkcjonariuszy, żołnierzy lub pracowników podległych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych.

3. Organ koncesyjny, powołując zespół kontrolny, wyznacza jego kierownika, który kieruje przebiegiem czynności kontrolnych oraz sporządza protokół pokontrolny.

4. Czynności kontrolne są wykonywane na podstawie upoważnienia wydanego przez organ koncesyjny i legitymacji służbowej.

Art. 23c. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w art. 3, podlega kontroli organu koncesyjnego w zakresie:

- 1) zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją;
- 2) przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) stwarzania zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego;
- 4) ochrony bezpieczeństwa lub dóbr osobistych innych osób.

2. Osoby upoważnione przez organ koncesyjny do dokonywania kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia są uprawnione do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza objęta koncesją, w dniach i w godzinach, w których ta działalność jest wykonywana lub powinna być wykonywana, w tym swobodnego wstępu na teren chronionych obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona w ramach wykonywanej działalności gospodarczej;
- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępnienia danych i przedmiotów mających związek z przedmiotem kontroli;
- 3) legitymowania pracowników ochrony w celu ustalenia lub potwierdzenia ich tożsamości.

2a. Protokół kontroli zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy i jego adres;
- 2) imię i nazwisko kontrolującego lub kontrolujących;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 4) określenie zakresu kontroli;
- 5) opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym stwierdzonych nieprawidłowości.

3. (uchylony)

Art. 23d. Organ koncesyjny, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywanej działalności gospodarczej objętej koncesją, może wezwać przedsiębiorcę do ich usunięcia, w wyznaczonym terminie.

Art. 24. W sprawach udzielenia koncesji, odmowy udzielenia koncesji, zmiany koncesji, cofania koncesji, ograniczenia zakresu koncesji oraz kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia nie stosuje się przepisu art. 32 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, 1222 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 222).

Art. 24a. Organ koncesyjny może zwracać się do sądów, prokuratury, Policji, Straży Granicznej oraz organów administracji publicznej o przekazanie informacji, materiałów i danych będących w ich posiadaniu, istotnych dla prowadzonego postępowania administracyjnego lub postępowania wyjaśniającego zmierzającego do ustalenia, czy działalność gospodarcza wykonywana w zakresie usług ochrony osób i mienia przez przedsiębiorcę, w sprawie którego prowadzone jest postępowanie, rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania

koncesjonowanej działalności gospodarczej, określone przepisami prawa albo czy działalność tego przedsiębiorcy nie stanowi zagrożenia obronności i bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli.

Art. 24b. Organ koncesyjny, w przypadku posiadania informacji o możliwych nieprawidłowościach w wykonywanej działalności gospodarczej objętej koncesją, może wezwać przedsiębiorcę do złożenia pisemnych wyjaśnień oraz przekazania dokumentów celem zweryfikowania posiadanych informacji oraz ustalenia, czy przedsiębiorca spełnia warunki wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.

Rozdział 5

Wymagania kwalifikacyjne pracowników ochrony

Art. 25. Zadania ochrony osób i mienia realizowane przez wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesję w zakresie usług ochrony osób i mienia, wykonują pracownicy ochrony.

Art. 26. 1. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1, przez:

- 1) pracowników ochrony wykonujących czynności w ramach specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych;
- 2) pracowników ochrony wchodzących w skład zespołów konwojujących wartości pieniężne oraz inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne;
- 3) pracowników ochrony wykonujących bezpośrednio czynności związane z ochroną osób;
- 4) osoby nadzorujące i kontrolujące pracę pracowników ochrony fizycznej nieposiadających wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;
- 5) pracowników ochrony mających prawo do czynności określonych:
 - a) w art. 36 ust. 1 pkt 4,
 - b) w art. 36 ust. 1 pkt 5 po dopuszczeniu do posiadania broni w trybie przepisów ustawy o broni i amunicji,
 - c) w art. 36 ust. 1a–1c;
- 6) pracowników ochrony wykonujących zadania na obszarach, w obiektach i urządzeniach podlegających obowiązkowej ochronie.

2. Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej jest uprawniona do:

- 1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 1;
- 2) organizowania i kierowania zespołami pracowników ochrony fizycznej.

3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) ukończyła 21 lat;
- 3) ukończyła co najmniej gimnazjum lub ośmioletnią szkołę podstawową;
- 4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo;
- 6) posiada nienaganną opinię wydaną przez właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania komendanta powiatowego (rejonowego, miejskiego) Policji, sporządzoną na podstawie aktualnie posiadanych przez Policję informacji albo – w przypadku obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw – przez organ odpowiedniego szczebla i kompetencji tych państw, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby;
- 7) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań, stwierdzoną orzeczeniami lekarskim i psychologicznym, których ważność nie upłynęła;
- 8) posiada przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomość przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

4. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika ochrony fizycznej na podstawie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

5. Opinię, o której mowa w ust. 3 pkt 6, wydaje się nie rzadziej niż co 3 lata, w formie postanowienia, na które służy zażalenie, a w przypadku opinii dotyczącej obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji

Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw, w formie przyjętej w tym państwie.

6. Spełnienie wymogów określonych w ust. 3 pkt 4 i 5 pracownik ochrony potwierdza własnym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

7. Spełnienie wymogu określonego w ust. 3 pkt 8 potwierdzają:

- 1) dyplom zawodowy albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodzie technik ochrony fizycznej osób i mienia, albo świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie albo certyfikat kwalifikacji zawodowej, w zawodzie technik ochrony fizycznej osób i mienia;
- 2) dyplomy lub świadectwa uczelni, szkół oficerskich lub podoficerskich Policji lub Straży Granicznej;
- 3) świadectwo szkolenia zawodowego zakończonego złożeniem egzaminu na pierwszy stopień podoficerski, chorążego lub oficerski Służby Więziennej wraz ze świadectwem szkolenia specjalistycznego w zakresie specjalizacji ochronnej w Służbie Więziennej;
- 4) zaświadczenia o ukończeniu kursów organizowanych przez ośrodki szkolenia Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu lub Służby Ochrony Państwa, o ile kursy te spełniają wymagania określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 9;
- 5) zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego lub kursu umiejętności zawodowych, potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, realizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854, 1562, 1635 i 1933);
- 6) zaświadczenia o ukończeniu innych kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, prowadzonych przez publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;

7) świadectwa ukończenia szkoleń lub kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia prowadzonych przez uczelnie.

8. Dyplomy uczelni kształcących w zakresie prawa, administracji publicznej, bezpieczeństwa narodowego lub bezpieczeństwa wewnętrznego potwierdzają specjalistyczne przygotowanie teoretyczne w zakresie znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie kursów i szkoleń, o których mowa w ust. 7 pkt 6 i 7, w tym szczegółową tematykę i formę przeprowadzonych zajęć, mając na względzie zapewnienie właściwego poziomu wyszkolenia pracowników ochrony fizycznej.

Art. 27. 1. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 2.

2. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się osobę, która:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) spełnia wymogi, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4–6;
- 3) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do pracy stwierdzoną orzeczeniem lekarskim, wydanym przez lekarza uprawnionego do przeprowadzania badań, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277);
- 4) posiada wykształcenie co najmniej zawodowe techniczne o specjalności elektronicznej, elektrycznej, łączności, mechanicznej, informatycznej lub ukończyła kurs pracownika zabezpieczenia technicznego albo została przyuczona do wymienionych zawodów na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159).

3. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego na podstawie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

4. Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego jest uprawniona do:

- 1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 2;
- 2) organizowania i kierowania zespołami pracowników zabezpieczenia technicznego.

Art. 28. 1. Listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej i kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego prowadzi Komendant Główny Policji w systemie teleinformatycznym. Wprowadzania danych podlegających wpisowi dokonują komendanci wojewódzcy Policji właściwi ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której wpisywane dane dotyczą.

2. Listy, o których mowa w ust. 1, zawierają następujące dane:

- 1) numer porządkowy wpisu;
- 2) imię (imiona) i nazwisko, imię ojca i matki, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania oraz numer PESEL, jeżeli osoba której wpis dotyczy go posiada;
- 3) informację o pełnieniu funkcji członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością koncesjonowaną, lub prowadzeniu koncesjonowanej działalności gospodarczej jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, ze wskazaniem pełnionej funkcji oraz numeru koncesji przedsiębiorcy – jeżeli taki posiada.

Art. 29. 1. Właściwy komendant wojewódzki Policji dokonuje wpisu na listy, o których mowa w art. 28 ust. 1, lub dokonuje zmiany danych objętych wpisem na pisemny wniosek osoby, której wpisywane dane dotyczą.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający posiadane wykształcenie;
- 2) oświadczenie wnioskodawcy:
 - a) o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych,
 - b) o niekaralności za przestępstwa umyślne oraz nietoczeniu się przeciwko wnioskodawcy postępowania karnego o takie przestępstwa;
- 3) zaświadczenie lub świadectwo potwierdzające przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wykształcenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomość przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;

- 4) zaświadczenie potwierdzające odbycie kursu pracownika zabezpieczenia technicznego lub zaświadczenie o przyuczeniu do zawodu w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;
- 5) orzeczenia, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7 albo art. 27 ust. 2 pkt 3;
- 6) decyzję pozytywną o uznaniu kwalifikacji w zawodzie pracownika ochrony fizycznej albo w zawodzie pracownika zabezpieczenia technicznego – jeżeli taka decyzja była wydana.

3. Właściwy komendant wojewódzki Policji wydaje osobie, której wpisywane dane dotyczą, zaświadczenie o dokonaniu wpisu na listę.

4. Opłatę za wydanie zaświadczenia ponosi wnioskodawca według stawek określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111 oraz z 2024 r. poz. 1222 i 1757).

5. Odmowa wpisu na listę następuje w formie decyzji administracyjnej właściwego komendanta wojewódzkiego Policji, w przypadku gdy:

- 1) pracownik ochrony fizycznej nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 26 ust. 3;
- 2) pracownik zabezpieczenia technicznego nie spełnia wymogów określonych w art. 27 ust. 2.

6. Pracownika ochrony skreśla się z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, w przypadku gdy:

- 1) pracownik ochrony fizycznej został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa umyślnego lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne o takie przestępstwo;
- 2) nie spełnia warunków określonych w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4–8, w art. 30 albo w art. 38b;
- 3) wykonując zadania pracownika ochrony fizycznej dopuścił się czynu zabronionego określonego w art. 70 § 2 lub art. 87 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119 oraz z 2024 r. poz. 1907).

7. Pracownika ochrony skreśla się z listy kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, w przypadku gdy:

- 1) pracownik zabezpieczenia technicznego został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa umyślnego lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne o takie przestępstwo;

- 2) nie spełnia wymogów określonych w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4–6, art. 27 ust. 2 pkt 3 lub w art. 30;
- 3) wykonując zadania pracownika zabezpieczenia technicznego dopuścił się czynu zabronionego określonego w art. 70 § 2 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

8. Skreślenie z listy następuje w formie decyzji administracyjnej właściwego komendanta wojewódzkiego Policji.

9. Decyzja administracyjna, o której mowa w ust. 8, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

10. O skreśleniu z listy osób pełniących funkcje określone w art. 28 ust. 2 pkt 3 właściwy komendant wojewódzki Policji zawiadamia niezwłocznie organ koncesyjny.

11. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, wzór wniosku o wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego oraz wzór zaświadczenia o wpisie na te listy, z uwzględnieniem danych, o których mowa w art. 28 ust. 2.

Art. 30. Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej oraz kwalifikowany pracownik zabezpieczenia technicznego jest obowiązany do zawiadamiania właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zmianie danych objętych wpisem w terminie 14 dni od dnia jej powstania.

Art. 31. Pracownikiem ochrony, co do którego nie jest wymagany wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, może być osoba pełnoletnia, nieskazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne.

Art. 32. Badania lekarskie i psychologiczne osób wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej przeprowadza się co 3 lata lub w okresach krótszych niż 3 lata:

- 1) jeżeli w orzeczeniu lekarskim lub psychologicznym wskazano krótszy termin następnego badania niż 3 lata;
- 2) po okresie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą trwającą dłużej niż 6 miesięcy;

- 3) na wniosek pracodawcy lub właściwego komendanta wojewódzkiego Policji – w razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności fizycznej lub psychicznej do wykonywania zadań.

Art. 33. 1. Badania lekarskie i psychologiczne osoby ubiegającej się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadającej taki wpis przeprowadza się na wniosek tej osoby, z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w art. 32 pkt 3 i art. 33a ust. 3.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadająca taki wpis jest obowiązana dołączyć oświadczenie, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, że nie jest osobą niepełnosprawną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089, 1165, 1494 i 1961) lub nie posiada orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydanego przez właściwy organ rentowy albo dokumenty potwierdzające orzeczony stopień niepełnosprawności, inwalidztwa lub niezdolności do pracy.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 32 pkt 3 i art. 33a ust. 3, osoba poddająca się badaniu jest obowiązana złożyć lekarzowi i psychologowi przeprowadzającemu badanie oświadczenie albo dokumenty, o których mowa w ust. 2.

4. Do przeprowadzania badań lekarskich osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń lekarskich, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, uprawniony jest lekarz upoważniony, o którym mowa w art. 15b ust. 1 ustawy o broni i amunicji, który posiada uprawnienie do wykonywania badań, o których mowa w art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Do kontroli wykonywania i dokumentowania badań lekarskich oraz wydawanych orzeczeń lekarskich stosuje się przepisy art. 15i oraz art. 15j ustawy o broni i amunicji.

Art. 33a. 1. Do przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń psychologicznych, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, jest uprawniony psycholog upoważniony, o którym mowa w art. 15c ust. 1 ustawy o broni i amunicji. Do kontroli wykonywania i dokumentowania badań

psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń psychologicznych stosuje się przepisy art. 15i oraz art. 15j ustawy o broni i amunicji.

2. Opłaty za badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, oraz za badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba posiadająca taki wpis, a także wydane na ich podstawie orzeczenia, ponosi osoba poddana badaniu, a w odniesieniu do pracowników, pracodawca zatrudniający tę osobę.

3. Badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba, ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, oraz badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba posiadająca taki wpis, w stosunku do pracowników przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę, a orzeczenie lekarskie wydane na podstawie badań lekarskich, w obu przypadkach, traktuje się jako orzeczenie, o którym mowa w art. 229 § 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres oraz tryb przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o wpis lub posiadająca wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej,
- 1a) jednostki o wyższym poziomie referencyjnym, o których mowa w art. 34 ust. 3 pkt 1,
- 2) maksymalne stawki opłat za badania lekarskie i psychologiczne,
- 3) wzór oświadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 2, oraz druków orzeczeń – uwzględniając potrzebę zapewnienia, aby wyniki badań odzwierciedlały stan zdrowia osób poddających się badaniu, potencjał wykonawczy jednostki referencyjnej, w szczególności liczbę i kwalifikacje personelu medycznego, wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną oraz możliwości diagnostyczno-terapeutyczne w określonej dziedzinie medycyny, oraz aby stawki opłat, o których mowa w pkt 2, odpowiadały kosztom przeprowadzonych badań.

Art. 34. 1. Od orzeczenia lekarskiego i psychologicznego przysługuje odwołanie wnoszone na piśmie.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje osobie ubiegającej się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadającej taki

wpis, pracodawcy oraz komendantowi wojewódzkiemu Policji, o którym mowa w art. 29 ust. 1.

3. Odwołanie wraz z jego uzasadnieniem wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia, za pośrednictwem lekarza lub psychologa, który wydał orzeczenie, do jednego z podmiotów odwoławczych, którymi są:

- 1) wojewódzkie ośrodki medycyny pracy, a w przypadku gdy odwołanie dotyczy orzeczenia lekarskiego wydanego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy – jednostka o wyższym poziomie referencyjnym;
- 2) jednostki służby medycyny pracy podmiotów leczniczych utworzonych i wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 3) podmioty lecznicze utworzone i wyznaczone przez Ministra Obrony Narodowej.

4. Lekarz lub psycholog, za którego pośrednictwem jest wnoszone odwołanie przekazuje je wraz z dokumentacją badań oraz oświadczeniem lub dokumentacją, o których mowa w art. 33 ust. 2, do podmiotu odwoławczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

5. Badanie w trybie odwołania przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania.

6. Orzeczenie lekarskie lub psychologiczne wydane w trybie odwołania jest ostateczne.

Art. 35. (uchylony)

Art. 35a. (uchylony)

Rozdział 6

Środki ochrony fizycznej osób i mienia oraz prawa i obowiązki pracownika ochrony

Art. 36. 1. Pracownik ochrony przy wykonywaniu zadań ochrony osób i mienia ma prawo do:

- 1) ustalania uprawnień do przebywania na obszarach lub w obiektach chronionych oraz legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) wezwania osób do opuszczenia obszaru lub obiektu w przypadku stwierdzenia braku uprawnień do przebywania na terenie chronionego obszaru lub obiektu albo stwierdzenia zakłócania porządku;
- 3) ujęcia w granicach obszarów lub obiektów chronionych lub poza ich granicami osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie życia lub

zdrowia ludzkiego, a także chronionego mienia, w celu niezwłocznego oddania tych osób Policji;

4) użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a, b oraz d, pkt 2 lit. a, pkt 5, 7, 9, 11, pkt 12 lit. a, pkt 13 i 21–23 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 244, 737 i 815):

a) w granicach chronionych obiektów i obszarów – w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 5, 8, 10, 13 i 15–17 tej ustawy,

b) poza granicami obiektów i obszarów chronionych – w przypadku, o którym mowa w art. 11 pkt 9 tej ustawy;

5) użycia lub wykorzystania broni palnej:

a) w granicach chronionych obiektów i obszarów – w przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 oraz art. 47 pkt 3, 6 i 7 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, z wyłączeniem przypadków przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachów, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c tej ustawy,

b) poza granicami obiektów i obszarów chronionych – w przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. e oraz art. 47 pkt 3 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

1a. Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 5 lub 11 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z art. 156ze ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2025 r. poz. 1431 i 1668 oraz z 2026 r. poz. 176 i 607), art. 28a ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich lub art. 11 pkt 17 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

1b. Pracownik ochrony przy wykonywaniu zadań ochrony obiektów, o których mowa w art. 5 ust. 1, będących jednocześnie obiektami portowymi w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich, w celu zabezpieczenia infrastruktury portowej przed uszkodzeniem może patrolować ten obiekt od strony wody jednostką pływającą.

1c. Wykonując czynności, o których mowa w ust. 1b, pracownik ochrony ma prawo do wezwania osób przebywających w basenie portowym i nieposiadających do tego uprawnień do jego opuszczenia, a także do podjęcia interwencji wobec tych osób,

w tym ujęcia ich oraz użycia środków przymusu bezpośredniego określonych w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a, b oraz d, pkt 2 lit. a, pkt 11, 13 i 21–23 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 5, 8, 10, 13 i 15–17 tej ustawy.

2. Wewnętrzna służba ochrony lub przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia prowadzą ewidencję notatek użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej przez pracowników ochrony.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

4. (uchylony)

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb działań, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3.

Art. 37. (uchylony)

Art. 38. (uchylony)

Art. 38a. 1. Pracownik ochrony podczas wykonywania zadań ochrony osób i mienia jest obowiązany:

- 1) posiadać przy sobie legitymację, o której mowa w art. 9a ust. 1 lub art. 20 ust. 1 pkt 3, oraz okazywać ją na żądanie osoby, której czynności dotyczą w taki sposób aby zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować imię i nazwisko pracownika ochrony, numer legitymacji, dane podmiotu wystawiającego oraz zapoznać się z treścią pouczenia, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 5 lub art. 20 ust. 3 pkt 5;
- 2) wykonywać polecenia osób działających w imieniu instytucji państwowych lub samorządowych wydane na podstawie przepisów prawa.

2. Pracownik ochrony jest zwolniony z obowiązku okazywania legitymacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy osoba, wobec której wykonuje czynności, swoim zachowaniem w sposób oczywisty zagraża życiu lub zdrowiu pracownika ochrony lub innych osób albo dobrom powierzonym ochronie.

Art. 38b. 1. Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej ma obowiązek co 5 lat przejść kurs doskonalący umiejętności, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 8, oraz przedstawić właściwemu komendantowi wojewódzkiemu Policji, zaświadczenie o odbyciu tego kursu.

2. Z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest zwolniona osoba pełniąca funkcję członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością określoną w koncesji lub prowadząca koncesjonowaną działalność gospodarczą jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, jeżeli osobiście nie wykonuje czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1.

3. Kurs doskonalący, o którym mowa w ust. 1, prowadzą podmioty wskazane w art. 26 ust. 7 pkt 4, 6 i 7.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową tematykę, formę oraz czas trwania kursu, o którym mowa w ust. 1, w wymiarze nieprzekraczającym 50 godzin, mając na względzie zapewnienie właściwego poziomu wyszkolenia pracowników ochrony fizycznej.

Art. 38c. Osoba, która jest wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego i pełni funkcję członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością określoną w koncesji lub prowadzi koncesjonowaną działalność gospodarczą jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, jeżeli osobiście nie wykonuje czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1 lub 2, jest zwolniona z obowiązku określonego w art. 26 ust. 3 pkt 7 lub art. 27 ust. 2 pkt 3, jeżeli dysponuje orzeczeniem lekarskim uzyskanym w trybie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 129).

Art. 39. 1. (uchylony)

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zasady uzbrojenia specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych i warunki przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji.

Art. 40. 1. Pracownik ochrony nosi, z zastrzeżeniem art. 41, przydzieloną broń palną tylko wtedy, gdy występuje w umundurowaniu lub ubiorze używanym przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy pracownik ochrony wykonuje zadanie ochrony osób w miejscu publicznym.

Art. 41. Pracownik ochrony nie może nosić przy sobie broni palnej, jeżeli wykonuje bezpośrednio zadania w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas trwania masowych imprez publicznych.

Art. 42. Pracownik ochrony podczas wykonywania zadań ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie korzysta z ochrony prawnej przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

Rozdział 7

Nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi oraz kontrola stanu ochrony obszarów, obiektów i urządzeń przez nie chronionych

Art. 43. 1. Komendant Główny Policji sprawuje nadzór nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, z zastrzeżeniem art. 43a i art. 44a, w zakresie:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań ochrony osób i mienia;
- 2) sposobów użycia przez pracowników tych formacji środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej;
- 3) posiadania przez pracowników ochrony niezbędnych kwalifikacji.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:

- 1) kontroli organizacji i zasad działania, uzbrojenia, wyposażenia oraz współpracy z innymi formacjami i służbami;
- 2) kontroli zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki z planem ochrony;
- 3) wstępie na teren obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona, z wyłączeniem morskiej farmy wiatrowej, o której mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, oraz żądaniu wyjaśnień i udostępniania bądź wglądu w dokumentację ochronną;
- 4) wstępie na teren siedziby przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie ochrony osób i mienia, w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona działalność;
- 5) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa.

3. Naruszenia przepisów prawa i nieprawidłowości stwierdzone w ramach sprawowanego nadzoru, o którym mowa w ust. 1, w terminie określonym w zaleceniu, usuwa:

- 1) kierownik jednostki, w skład której wchodzi obszary, obiekty i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie;
- 2) osoba działająca w imieniu lub interesie przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadającego świadectwo broni;
- 3) kierownik jednostki, w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony.

Art. 43a. 1. Minister Obrony Narodowej sprawuje za pośrednictwem Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej nadzór nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych realizujących zadania z zakresu ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w zakresie:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań ochrony osób i mienia przez te formacje;
- 2) sposobów użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej przez pracowników ochrony;
- 3) posiadania niezbędnych kwalifikacji przez pracowników ochrony.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:

- 1) kontroli organizacji i zasad działania, uzbrojenia, wyposażenia, współpracy z innymi formacjami i służbami oraz uprawnień pracowników ochrony do wykonywania czynności;
- 2) kontroli zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, zwanej dalej „jednostką wojskową”, z planem ochrony jednostki wojskowej;
- 3) kontroli warunków przechowywania broni i amunicji oraz zgodności ewidencji broni i amunicji ze stanem faktycznym;
- 4) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa.

3. Minister Obrony Narodowej w celu prowadzenia nadzoru przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym do przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza żołnierz Żandarmerii Wojskowej, zwany dalej „żołnierzem ŻW”, na podstawie pisemnego upoważnienia.

5. Upoważnienie żołnierza ŻW do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, wydaje Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej na wniosek szefa

właściwej komórki organizacyjnej Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej lub komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej.

6. Wniosek o wydanie upoważnienia do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej żołnierza ŻW, dla którego ma być wydane upoważnienie, oraz nazwę jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której żołnierz ŻW pełni służbę;
- 2) nazwę lub firmę oraz siedzibę i adres siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem, jeżeli jest on osobą prawną, albo imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę i adres siedziby tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną;
- 3) numer i datę wydania koncesji, określenie jej zakresu i formy świadczonych usług oraz numer i datę uzgodnienia planu ochrony jednostki wojskowej, w której ochronę sprawuje specjalistyczna uzbrojona formacja ochronna;
- 4) określenie specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej;
- 5) zakres tych czynności;
- 6) miejsce przeprowadzenia tych czynności;
- 7) datę rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia przeprowadzenia tych czynności.

7. Upoważnienie do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej nadzoru;
- 2) oznaczenie jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której żołnierz ŻW przeprowadzający te czynności pełni służbę;
- 3) oznaczenie przedsiębiorcy objętego nadzorem;
- 4) stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej żołnierza ŻW upoważnionego do przeprowadzenia tych czynności oraz nazwę jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której żołnierz ŻW pełni służbę;
- 5) zakres tych czynności;
- 6) miejsce przeprowadzenia tych czynności;
- 7) datę rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia przeprowadzenia tych czynności;
- 8) podpis i okrągłą pieczęć Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej;
- 9) datę i miejsce wystawienia upoważnienia.

8. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2, zaistnieje konieczność wydłużenia czasu ich trwania lub zmiany ich zakresu, w tym przedmiotu tych czynności, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej może dokonać zmian w upoważnieniu do przeprowadzenia tych czynności albo wydać nowe upoważnienie. Przepisy ust. 6 i 7 stosuje się.

9. Żołnierz ŻW przeprowadzający czynności, o których mowa w ust. 2, ma prawo:

- 1) wstępu na teren obszarów i obiektów i dostępu do urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w których jest prowadzona ochrona;
- 2) wstępu na teren siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona działalność;
- 3) żądania udostępnienia dokumentacji ochronnej lub wglądu w nią od osoby upoważnionej do prowadzenia tej dokumentacji i dysponowania nią, pobierania za pokwitowaniem oraz zabezpieczania dokumentów związanych z zakresem nadzoru;
- 4) sporządzania, a w razie potrzeby – żądania sporządzenia niezbędnych do nadzoru kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień lub obliczeń, uwierzytelnionych przez osobę upoważnioną do prowadzenia dokumentacji i dysponowania nią;
- 5) żądania od przedsiębiorcy objętego nadzorem i pracowników ochrony ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach będących przedmiotem nadzoru;
- 6) wstępu na teren ochranianych obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, poza godzinami, w jakich jest prowadzona działalność, w obecności dowódcy jednostki wojskowej ochranianej przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną lub osoby przez niego upoważnionej;
- 7) utrwalania przebiegu tych czynności za pomocą technik audiowizualnych.

10. Z ustnych wyjaśnień, o których mowa w ust. 9 pkt 5, sporządza się protokół, który podpisują żołnierz ŻW oraz osoba składająca wyjaśnienia.

11. Przed wejściem na teren ochranianych obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, lub na teren siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem żołnierz ŻW jest obowiązany okazać dowódcy jednostki wojskowej, w której ochronę realizuje specjalistyczna uzbrojona formacja ochronna, oraz przedsiębiorcy objętemu nadzorem lub osobie przez niego upoważnionej legitymację i odznakę identyfikacyjną żołnierza ŻW oraz upoważnienie do przeprowadzenia

czynności, o których mowa w ust. 2, a także pouczyć przedsiębiorcę objętego nadzorem o jego prawach i obowiązkach.

12. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza się w obecności przedsiębiorcy objętego nadzorem lub osoby przez niego upoważnionej.

13. Z czynności, o których mowa w ust. 2, sporządza się protokół, po jednym egzemplarzu dla Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, przedsiębiorcy objętego nadzorem i dowódcy jednostki wojskowej ochranianej przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną. Protokół zawiera:

- 1) nazwę lub firmę oraz siedzibę i adres siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem, jeżeli jest on osobą prawną, albo imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę i adres siedziby tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną, a także miejsce przeprowadzenia tych czynności;
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy objętego nadzorem;
- 3) stopień wojskowy, imię, nazwisko i numer legitymacji służbowej żołnierza ŻW oraz nazwę jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której pełni on służbę;
- 4) zakres i czas trwania tych czynności;
- 5) ustalenia i wnioski poczynione w czasie przeprowadzania tych czynności;
- 6) zalecenia, które mają na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa;
- 7) termin realizacji zaleceń;
- 8) podpisy żołnierza ŻW oraz przedsiębiorcy objętego nadzorem lub osoby przez niego upoważnionej.

14. Przedsiębiorca objęty nadzorem lub osoba przez niego upoważniona mogą wnieść do protokołu, o którym mowa w ust. 13, przed jego podpisaniem, pisemne zastrzeżenia co do sposobu przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, ustaleń i wniosków, o których mowa w ust. 13 pkt 5, oraz zaleceń i terminu ich realizacji.

15. Podpisanie protokołu, o którym mowa w ust. 13, następuje nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2.

16. W przypadku odmowy podpisania protokołu, o którym mowa w ust. 13, przez przedsiębiorcę objętego nadzorem lub osobę przez niego upoważnioną protokół

podpisuje żołnierz ŻW i umieszcza w nim adnotację o przyczynie odmowy podpisania protokołu.

17. Nośniki obrazu lub dźwięku, na których utrwalono przebieg czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą technik audiowizualnych, załącza się do protokołu, o którym mowa w ust. 13.

18. Naruszenia przepisów prawa i nieprawidłowości stwierdzone w ramach przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2, w terminie określonym w zaleceniach usuwa:

- 1) dowódca jednostki wojskowej, w skład której wchodzi obszary, obiekty lub urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, podlegające obowiązkowej ochronie;
- 2) przedsiębiorca objęty nadzorem lub osoba przez niego upoważniona.

19. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej przedstawia Ministrowi Obrony Narodowej:

- 1) zbiorczy meldunek o wynikach nadzoru – do dnia 31 marca danego roku za rok poprzedni;
- 2) meldunek o stwierdzonych rażących nieprawidłowościach ujawnionych w wyniku nadzoru oraz o działaniach podjętych w celu ich usunięcia.

Art. 43b. Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódcy rodzajów sił zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Dowódca Garnizonu Warszawa lub Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, na wniosek dowódców (dyrektorów, komendantów, szefów) podległych jednostek organizacyjnych, udzielają zgody na powierzenie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, specjalistycznym uzbrojonym formacjom ochronnym.

Art. 43c. 1. Powierzenie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, następuje na podstawie umowy zawartej między dowódcą jednostki wojskowej a przedsiębiorcą, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia. W umowie zamieszcza się w szczególności określenie:

- 1) obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, zgodnie z planem ochrony jednostki wojskowej;
- 2) uprawnień przedsiębiorcy do kontroli dokumentów uprawniających do wejścia lub wjazdu na obszar lub do obiektu lub do dostępu do urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, lub wyjścia lub wjazdu z nich lub wynoszenia lub

- wywożenia mienia, a także do uniemożliwienia nielegalnego wejścia osób postronnych na ten obszar lub do tego obiektu lub dostępu do tego urządzenia;
- 3) zakresu i sposobu prowadzenia kontroli wykonywania zadań ochrony obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, przez przełożonych pracowników ochrony oraz osoby uprawnione do prowadzenia tej kontroli;
 - 4) uzbrojenia i wyposażenia oraz umundurowania pracowników ochrony;
 - 5) podległości pracowników ochrony;
 - 6) uprawnień dowódcy jednostki wojskowej oraz osób przez niego upoważnionych, a także służb dyżurnych w stosunku do pracowników ochrony;
 - 7) szczegółowych zasad odpowiedzialności przedsiębiorcy i pracowników ochrony za powierzone ochronie mienie;
 - 8) skutków naruszenia umowy oraz zakresu odpowiedzialności stron umowy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków;
 - 9) obowiązku przekazania dowódcy jednostki wojskowej przez przedsiębiorcę wykazu wszystkich pracowników ochrony przewidzianych do ochrony obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, wraz z podaniem numeru legitymacji kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej;
 - 10) obowiązku bieżącego szkolenia przez przedsiębiorcę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, odbywania przez nich, co najmniej raz na kwartał, strzelań z broni będącej na ich wyposażeniu, w tym przedstawiania dowódcy jednostki wojskowej ich wyników, oraz udziału w szkoleniach z pozorowanym naruszeniem ochrony jednostki wojskowej;
 - 11) instrukcji ochrony obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, stanowiącej załącznik do umowy, określającej zadania i sposób działania specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

2. Specjalistyczna uzbrojona formacja ochronna posiada następujące dokumenty:

- 1) instrukcję ochrony obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1;
- 2) plan ochrony jednostki wojskowej, sporządzony przez szefa (kierownika) komórki odpowiedzialnej za ochronę jednostki wojskowej i zatwierdzony przez dowódcę jednostki wojskowej, lub wyciąg z tego planu;
- 3) tabelę posterunków;
- 4) książkę meldunków;
- 5) ewidencję kluczy oraz rejestr zdarzeń alarmowych;

- 6) wzory dokumentów uprawniających do wejścia lub wjazdu na obszary lub do obiektów lub do dostępu do urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, lub wyjścia lub wjazdu z nich;
- 7) wykaz telefonów alarmowych i służbowych;
- 8) sygnały powszechnego ostrzegania i alarmowania;
- 9) plan ochrony przeciwpożarowej;
- 10) spis wyposażenia pomieszczeń wartowni;
- 11) wzory plomb i odciski pieczęci każdego posterunku.

Art. 43d. Specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne realizują zadania z zakresu ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w szczególności przez:

- 1) konwojowanie mienia jednostki wojskowej;
- 2) przekazywanie Policji, Żandarmerii Wojskowej lub wojskowym organom porządkowym osób ujętych podczas wykonywania tych zadań;
- 3) współpracę z Żandarmerią Wojskową, wojskowymi organami porządkowymi i Policją;
- 4) współpracę z wewnętrzną służbą ochrony oraz wojskową ochroną przeciwpożarową, jeżeli zostały powołane na obszarach lub w obiektach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1.

Art. 44. (uchylony)

Art. 44a. 1. Komendant Główny Straży Granicznej, na zasadach określonych w art. 43 oraz w przepisach dotyczących ochrony lotnictwa cywilnego, sprawuje nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie wykonywania zadań związanych z kontrolą bezpieczeństwa przeprowadzaną w portach lotniczych. Przepis art. 46 stosuje się odpowiednio.

2. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej może powierzyć przeprowadzenie kontroli komendantom oddziałów Straży Granicznej.

Art. 45. Przepisy art. 43, art. 43a i art. 44a nie naruszają uprawnień właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych w zakresie sprawowania przez nich nadzoru nad działalnością wewnętrznych służb ochrony oraz pracowników przedsiębiorców świadczących usługi ochrony osób i mienia w podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostkach organizacyjnych.

Art. 46. 1. Funkcjonariuszowi Policji przysługuje prawo do wykonywania czynności, o których mowa w art. 43 ust. 2, po okazaniu legitymacji służbowej i pisemnego upoważnienia.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wydawania upoważnień do kontroli oraz tryb wykonywania czynności, o których mowa w art. 43 ust. 2.

Art. 47. 1. Specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne w zakresie ochrony osób i mienia współpracują z Policją, podmiotami ochrony ludności i obrony cywilnej oraz strażami gminnymi (miejskimi).

2. Współpracę, o której mowa w ust. 1, specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne podejmują odpowiednio z właściwym terytorialnie:

- 1) komendantem jednostki organizacyjnej Policji;
- 2) organem ochrony ludności lub organem obrony cywilnej;
- 3) komendantem straży gminnej (miejskiej).

3. Współpraca specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych z Policją polega w szczególności na:

- 1) wymianie informacji o zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa osób i mienia oraz zakłócania spokoju i porządku publicznego;
- 2) współdziałaniu w celu utrzymania spokoju i porządku publicznego podczas zgromadzeń, imprez artystycznych, rozrywkowych i sportowych, w zakresie określonym w odrębnych przepisach;
- 3) współdziałaniu przy zabezpieczaniu miejsc popełnienia przestępstw i wykroczeń w granicach chronionych obszarów, obiektów lub urządzeń;
- 4) wzajemnych konsultacjach doskonalących metody współpracy.

4. Do współpracy specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych ze strażami gminnymi (miejskimi) przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Współpraca specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych z podmiotami ochrony ludności i obrony cywilnej polega na podejmowaniu działań ochronnych i zabezpieczających w przypadku wystąpienia w granicach chronionych obszarów, obiektów lub urządzeń pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia, w szczególności na:

- 1) wymianie informacji o powstałych zagrożeniach;
- 2) wprowadzaniu na teren chronionych obszarów i obiektów jednostek ratowniczych;

- 3) współdziałaniu przy przeprowadzaniu bezpiecznej ewakuacji ludzi, ruchomych dóbr kultury i mienia;
- 4) zabezpieczaniu miejsc po pożarze, klęsce żywiołowej lub innym miejscowym zagrożeniu, w tym uratowanego mienia.

Rozdział 8

Przepisy karne

Art. 48. Kto wbrew obowiązkowi nie zapewnia fizycznej lub technicznej ochrony obszaru, obiektu, urządzeń lub transportu,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 49. Kto prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia bez wymaganej koncesji,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 50. Pracownik ochrony, który przy wykonywaniu zadań przekroczył upoważnienia lub nie dopełnił obowiązku, naruszając w ten sposób dobro osobiste człowieka,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

Art. 50a. Kto, wbrew obowiązkowi określone w art. 43 ust. 3 lub art. 43a ust. 18, nie usuwa, w terminie określonym w zaleceniu, naruszeń przepisów prawa lub nieprawidłowości stwierdzonych w ramach nadzoru sprawowanego przez Komendanta Głównego Policji lub Ministra Obrony Narodowej
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 50b. Kto osobie upoważnionej do przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie usług ochrony osób i mienia udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 50c. 1. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, przebywa na obszarze lub w obiekcie podlegającym obowiązkowej ochronie oraz nie opuszcza takiego obszaru lub obiektu wbrew żądaniu osoby uprawnionej,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

2. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, przebywając na obszarze lub w obiekcie podlegającym obowiązkowej ochronie, utrudnia lub uniemożliwia korzystanie z tych obszarów, obiektów lub znajdujących się na ich terenie urządzeń lub instalacji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 5.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 51–53. (pominięte)

Art. 54. (uchylony)

Art. 55. 1. Zgody na powołanie Straży Przemysłowych (Portowych, Bankowych) oraz Straży Pocztowych tracą moc z dniem 31 grudnia 2000 r.

2. Koncesje na działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia, po spełnieniu przez przedsiębiorcę warunków określonych w ustawie, podlegają wymianie w terminie do dnia 31 grudnia 2000 r.; w pozostałych przypadkach tracą moc.

3. Przedsiębiorcy ubiegający się o wymianę koncesji, o których mowa w ust. 2, obowiązani są złożyć organowi właściwemu do udzielenia koncesji wnioski o wymianę koncesji w terminie do dnia 30 września 2000 r.

Art. 56. Wnioski o wydanie zgody na powołanie albo rozwiązanie Straży Przemysłowych (Portowych, Bankowych) oraz Straży Pocztowych lub o wydanie koncesji na świadczenie usług ochrony osób i mienia, złożone, lecz nierozpatrzone do dnia wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 57. Tracą moc:

- 1) dekret z dnia 17 października 1946 r. o Straży Pocztowej (Dz. U. poz. 323);
- 2) ustawa z dnia 31 stycznia 1961 r. o Straży Przemysłowej (Dz. U. poz. 42 oraz z 1989 r. poz. 192).

Art. 58. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia¹⁾.

¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 26 września 1997 r.